

αλλά αυτό δεν ισοδυναμεί με καλύτερη υγεία ή ταχύτερη ανάπτυξη). Επειδή οι ιστορίες τους όσον αφορά αυτή την αναζήτηση συμβουλών ήταν δοσμένες μέσα σε ένα πλαίσιο, τοποθετημένες μέσα στις αφηγήσεις συγκεκριμένων διλημμάτων και προηγούμενων εμπειριών τους, μαζί με τα άγχη και την υποστήριξη που δέχονταν (αλλά και την απουσία της), ήταν φανερό σ' εμάς ότι επέλεγαν προσεκτικά και ξεχώριζαν τους πόρους που επρόκειτο να αξιοποιήσουν και ότι αυτές οι επιλογές ήταν φορτωμένες με επιθυμίες και άγχη, ήταν αμυντικές, ασταθείς και ρευστές θέσεις, που όλες τους τροφοδοτούσαν τη μάθηση και τις αλλαγές που χρειάζεται μια νέα μητέρα για να μπορεί να παρακολουθεί τις αιφνίδιες μεταλλαγές του μωρού της. Συνοπτικά, η τοποθέτηση στο πλαίσιο των λόγων των ειδικών αποτελεί ένα πλούσιο και σύνθετο θέμα που ο χειρισμός του απαιτεί μια περίπλοκη εξήγηση της υποκειμενικότητας, η οποία με τη σειρά της καθίσταται δυνατή από μια μεθοδολογία που επιτρέπει την έκφραση και ανάδειξη μεταβαλλόμενων, συναισθηματικών, συγκρουόμενων και πολύπλοκων υποκειμενικοτήτων.

Οι ειδικοί και η διεργασία τοποθέτησης: τρία παραδείγματα

Χρησιμοποιώ τα ακόλουθα παραδείγματα για να δείξω πόσο συγκεκριμένη, διαφοροποιημένη και μοναδική είναι η σχέση της κάθε μητέρας με έναν συγκεκριμένο λόγο ειδικών και πώς μπορεί αυτό να γίνει κατανοητό με έναν πιο περίπλοκο τρόπο αν οι μέθοδοί μας μας επιτρέπουν την πρόσβαση στη συναισθηματική εμπειρία και στο πώς τροφοδοτεί η προσωπική ιστορία την τρέχουσα νοσηματοδότηση. Οι επιδράσεις της πρότερης ιστορίας ενός ατόμου είναι συχνά προφανείς – στον βαθμό που το επιτρέπουν η μέθοδος και ο ερευνητικός σχεδιασμός. Για παράδειγμα, η Σίλβια ήθελε πάρα πολύ να θηλάσει το μωρό της, δεδομένων και των πολλών προβλημάτων υγείας που την έκαναν να ανησυχεί ότι δεν μπόρεσε να το θρέψει καλά όταν ήταν ακόμη στην κοιλιά της. Παρά την απόλυτη προτίμησή της στον θηλασμό, «δεν – δεν πήγε καθόλου καλά» και στην αρχή το μωρό δεν είχε τη δύναμη ούτε να ρουφήξει από το μπιμπερό και έτσι για τις πρώτες τριάντα έξι ώρες τρεφόταν μέσα από ένα σωληνάκι που περνούσε από τη μύτη του. Μετά η Σίλβια την τάιζε με το μπιμπερό κάθε τρεις ώρες, είτε ήταν ξύπνια είτε όχι. Η αρχική της ανησυχία για το αν το μωρό τρεφόταν αρκετά σήμαινε ότι «στο παραμικρό τάισμα, ο Τζον [ο πατέρας του μωρού] κι εγώ σημειώναμε ακριβώς πόσο έφαγε και στο τέλος κάναμε τη σούμα [...] για την ημέρα». Για δέκα μέρες στο νοσοκομείο την επισκεπτόταν μια σύμβουλος για προβλήματα θηλασμού, από την οποία ένοιωσε να δέχεται πίεση. Ο ισχυρισμός της συμβούλου ότι ο θηλασμός θα την έδενε πολύ στενά με την κόρη της προκάλεσε ταραχή και έτσι παραλίγο κάποια στιγμή να καταρρεύσει.

Στη συνέντευξη περιέγραψε σε μάκρος τι θα ήθελε να της απαντήσει, που σε γενικές γραμμές ήταν ότι το ισχυρό δέσιμο δεν εξαρτάται αποκλειστικά από τον θηλασμό. Αργότερα έκανε το εξής σχόλιο: «Για πολύ καιρό βασάνιζα τον εαυτό μου γι' αυτό [που δεν τη θήλασε]» και ανέφερε ότι ο Τζον τής είπε «Προσπάθησες πράγματι να το κάνεις, αλλά απλά δεν πήγε καλά».

Άλλες μητέρες στο δείγμα μας, που επίσης τις επισκέφτηκαν σύμβουλοι θηλασμού στο ίδιο νοσοκομείο, είτε καλωσόρισαν τη βοήθεια είτε, έχοντας αποφασίσει να ταΐσουν με μπιμπερό το μωρό, απέρριψαν τη συμβουλή έχοντας όμως ουδέτερα συναισθήματα γι' αυτό, όπως έγινε για παράδειγμα σε μία περίπτωση όπου μια μητέρα είχε ταΐσει με μπιμπερό και τα τέσσερα παιδιά της και ήταν πρόθυμη να κάνει πάλι το ίδιο.

Αντιμετωπίσαμε επίσης δεδομένα που έδειχναν κάποιες νέες μητέρες να διδάσκονται από την εμπειρία (Bion 1962) με τρόπο που ξεπερνούσε τον λόγο των ειδικών. Η Μπέκι περιγράφει στη συνεντεύκτρια πώς βάζει το παιδί της να κοιμηθεί το βράδυ.

Το βράδυ λοιπόν τον παίρνει συνήθως ο ύπνος στον καναπέ, και εγώ τον αφήνω εκεί για λίγο, μέχρι να είμαι σίγουρη ότι έχει κοιμηθεί για τα καλά, γιατί (.) κάποιες φορές πέφτει πολύ νωρίς, για παράδειγμα πέφτει για ύπνο από τις οκτώμισι περίπου, και δεν ξυπνάει. Και έτσι τον αφήνω εκεί για καμιά ώρα, και μετά τον πηγαίνω στο κρεβάτι του, γιατί ξέρω ότι τώρα κοιμάται και δεν πρόκειται να ξυπνήσει. (Συνεντεύκτρια: Ναι.) Κάποιες φορές τον πάω για ύπνο και ξυπνάει.

(Συν: Χμ μμ.) Είναι όμως δύσκολο, γιατί βέβαια αν τον πάρει ο ύπνος στην αγκαλιά σου, θα πρέπει να τον γυρίσεις για να ακουμπήσει με την κοιλιά του. (Συν: Ναι γιατί έτσι του αρέσει να κοιμάται.) Δεν κοιμάται ανάσκελα. Δηλαδή, μπορεί να κοιμηθεί μια χαρά ανάσκελα. (Συν: Αχά.) Θα πρέπει σύντομα να τον γυρνάω πάλι ανάσκελα, γιατί την ημέρα έχει αρχίσει να κοιμάται λίγο περισσότερο ανάσκελα. (Συν: Ωραία.) Αλλά όταν ήταν μικρότερος, και τον βάζαμε ανάσκελα, τέντωνε τα χέρια του και πεταγόταν. (Συν: Ναι.) Δεν ξέρω, σαν να έπεφτε ως πούμε. (Συν: Μάλιστα.) Επομένως σκεφτόμουν – ο μόνος τρόπος να τον πάρει ο ύπνος είναι να είναι μπρούμυτα, γιατί έτσι θα βολευτεί πάνω στην κοιλιά του. (Συν: Ναι.) Γιατί την ημέρα, όταν ξαπλώνει ή κάθεται στον καναπέ, ξαπλώνει – ξαπλώνει μπρούμυτα με την κοιλιά του στο στήθος μας. Γι' αυτό σκέφτηκα –αφού κοιμάται έτσι με τις ώρες– ας τον ξαπλώσω μπρούμυτα να δω πώς θα είναι. Και ήταν μια χαρά έτσι. Την πρώτη φορά που το έκανα, τις πρώτες φορές που τον ξάπλωσα μπρούμυτα, δεν κοιμήθηκε και πολύ καλά. Οπότε λίγο (.) φοβήθηκα, γιατί λένε ότι «δεν κάνει να τα ξαπλώνεις μπρούμυτα γιατί μπορεί να πάθουν ασφυξία». Αλλά είναι – ήταν μια χαρά, γυρνούσε το κεφάλι του και ήταν μια χαρά. Μερικές φορές ακουμπούσε το κεφάλι του μπρούμυτα, και το άφηνε εκεί για λίγο, αλλά μετά το κουνούσε. (Συν: Ναι.) Δηλαδή όλοι αυτοί οι γιατροί, και όλοι αυτοί οι άνθρωποι, λένε όλα αυτά τα διαφορετικά πράγματα για το τι πρέπει και τι δεν πρέπει να κάνεις, αλλά προσωπικά νομίζω, σε τελική ανάλυση (.) είναι το δικό σου παιδί, και ξέρεις τι θα του αρέσει. (Συν: Ναι, ναι.) Και έτσι δεν τους ακούω. Νομίζουν ότι πάντα ξέρουν καλύτερα, αλλά δεν είναι έτσι.